

Uppsala fragment B28

- Slightly later than 1544, as Agricolas Prayer Book is mentioned.

O Caickiwaldhias ijankaickinen Jumala, meiden herran Jesusen Christusen isae, raskitze catzo temen sinun paluelias päle N. Jonga sine vscohon cutzunut olet, Aia vlghos hänaeste caiki haenen sydhemens sockkeudhet, Ja saerie caicki pkelen sittet, iohingin haen on sidhottu, Aua henen ettens sinun laupeudhes vxi

O	Caickiwaldhias	ijankaickinen	Jumala,	mei-den	herra-n
o	almighty	eternal	God	we-GEN.PL	lord-GEN
Jesuse-n	Christuse-n	isae,	raskitze	catzo	teme-n
Jesus-GEN	Christ-GEN	father	deign(-IMP)	look	this-GEN
paluelia-s	päle	N.			you-GEN
servant(-GEN)-2SG	upon	N.			
Jo-nga	sine	vsco-hon	cutzunut	ole-t,	
who-GEN	you	faith-ILLATIVE	called	be-2SG	
Aia	vlghos	hänae-ste	caiki	haene-n	sydheme-ns
drive(-IMP)	out	him-ELAT	all	he-GEN	heart(-GEN)-3SG
Ja	saerie	caicki	pkele-n	sitte-t,	io-hingin
and	break(-IMP)	all	devil-GEN	bind-PL	which-ILLAT
Aua	hene-n	ette-ns	sinu-n	laupeudhe-s	vxi
open(-IMP)	he-GEN	before-3SG	you-GEN	mercy(-GEN)-2SG	door

Westh text

- Manuscript marked with the year 1546, but the material must originate mostly from before 1541 (renewal of the Swedish handbook).

O caickiualdias ijancaickine Jumala meiden Herran Jesuxen Christuxen Jsä, Raskitze catzo tämän sinun paluelias N: päle ionga sina vscohon cutzunut olet, Aija vlgos hänestä caicki hänen sydhämens sockeudhet, Ja särie caicki perkelen sittedt ioihin hän on sijdhottu. Aua hänen ettens sinun Laupiudhes vxi

(John 11:21-25)

Sihen aicka, sanoi Marta Jesusen tyghiö Herra ioss sinä olisit täsä ollut, eij minun velien olis coollut, mutta minä tiedhän vielä nyt, että caickia mitkäs Jumalalda anot, Jumala sinulle andauainen on. Sanoi Jesus hänen tyghiäns, sinun velies pitay iällens ylesnouseman. Sanoi Marta hanen tyghiänse: Minä tiedhä että hänen pitä ylesnouseman ylesnousemisesa vimeisnä päiuäna. Sanoi Jesus hänelle: Minä olen ylesnousemus ia elämä, ioca vsco minun pälenj, hänen pitä elämän echkä hän colis

Si-hen		aicka,	sano-i	Marta	Jesuse-n	tyghiö
that-ALLATIVE		time(-ALL)	say-IPF.3SG	Martha	Jesus-GEN	to
Herra ioss	sinä	ol-isi-t		tä-sä	ollut,	
Lord if	you	be-COND-2SG		here-INESSIVE	been	
e-ij	minu-n	velie-n		ol-is		coollut,
NEG-3SG	I-GEN	brother(-GEN)-1SG		be-COND.3SG		died
mutta minä	tiedhä-n	vielä nyt,				
but I	know-1SG	still now				
että caicki-a	mi-tkäs	Jumala-lda		ano-t,		
that all-PART	what-PL	God-ABLATIVE		request-2SG		
Jumala	sinu-lle	andauainen	o-n.			
God	you-ALL	giving	be-SG			
Sano-i	Jesus häne-n	tyghiä-ns,	sinu-n	velie-s		
say-IPF.3SG	Jesus she-GEN	to-3SG	you-GEN	brother(-GEN)-2SG		
pita-y	iällens ylesnouse-man.	Sano-i	Marta			
shall-3SG	again rise-INF.INSTR	say-IPF.3SG	Martha			
hane-n	tyghiä-nse:	Minä tiedhä	että häne-n	pitä ylesnouse-man		
he-GEN	to-3SG	I know(-1SG)	that he-GEN	shall rise-INF.INSTR		
ylesnousemise-sa	vimeis-nä	päiuä-na.	Sano-i	Jesus häne-lle:		
resurrection-INESS	last-ESSIVE	day-ESSIVE	say-IPF.3SG	Jesus she-ALL		
Minä ole-n	ylesnousemus ia	elämä, ioca vsco				
I be-1SG	resurrection	and life who believe(-3SG)				
minu-n päle-nj,	häne-n	pitä elä-män		echkä		
me upon-1SG	he-GEN	shall life-INF.INSTR		even though		
hän col-is						
he die-COND.3SG						

Uppsala Gospel book fragment

- Collection of Gospel texts to be read during Mass. Dated sometime between 1537-1541.

(John 18:10-11)

Niin oli sijmon petarilla yxi miecka ia wetij sen vlghos ia l[ö]ij pappein pämiehen drengiä, ia hackasi korffuan vlghos päästa; Ia olj drengin nimj malchus. Niin sanoij Jesus petarille Pistä sinun mieckas twppees; Eiikö minun pijdhä ioman sithä ioma quin minun jsänj on minun andanwt?

Niin	oli	sijmon petarilla	yxi miecka						
thus	be-IPF.3SG	Simon Peter-ADESS	one sword						
ia	wetij	sen	vlghos ia	l[ö]ij					
and	draw-IPF.3SG	it-GEN	out	and	strike-IPF.3SG				
pappein		pämiehen	drengiä ,						
priest-GEN.PL		head man-GEN	servant-PART						
ia	hackasi	korffuan	vlghos päästa;						
and	hack-IPF.3SG	ear-GEN	out head-ELAT						
Ia	olij	drengin	nimj malchus.	Niin sanoij	Jesus petarille				
and	be-IPF.3SG	servant-GEN	name Malchus	Thus say-IPF.3SG	Jesus peter-ALL				
Pistä	sinun	mieckas	twppees;						
stick(-IMP)	you-GEN	sword(-GEN)-2SG	sheath-ILL-2SG						
Eiikö	minun	pijdhä ioman	sithä ioma						
NEG-3SG-Q	I-GEN	must drink-INF.INSTR	that-PART	drink(-PART)					
quin	minun	jsänj	on minun	andanwt ?					
that	I-GEN	father-1SG	be-3SG I-GEN	given					

Kangasalan *Missalen* fragmentti

- 1540 or 1541

Jumala olcon meillen armoijlinen ja laupias: andakohon meijllen caijkijllen (...) hänen casuonssa paijsta meijden surden syndisten pellemmä: nijn että me manpällä tundisijmma hänen tiensä. Siugnackohon meijta jumala meiden jumalamma ja andakohon meijlen hänen rauhansa ja hyuestisiugnauxen

Jumala	olcon	meillen	armoijlinen	ja	laupias:
God	be-IMPER.3SG	we-ALLATIVE	merciful	and	gracious
andakohon	meijllen	caijkijllen (...)			
give-IMPER.3SG	we-ALL	all-ALL			
hänen	casuonssa	paijsta meijden	surden	syndisten:	
he-GEN	face(-GEN)-3SG	shine we-GEN	big-GEN.PL	sinner-GEN.PL	
pellemmä	nijn että me	manpällä tundisijmma	hänen tiensä		
upon-1PL	so that we	upon earth know-COND-1PL	he-GEN way(-PL)-3SG		
Siugnackohon	meijta	jumala meiden	jumalamma		
bless-IMPER.3SG	we-PART	god we-GEN	god-1PL		
ja	andakohon	meijlen	hänen	rauhansa	
and	give-IMPER.3SG	we-ALL	he-GEN	peace(-GEN)-3SG	
ja	hyuestisiugnauxen				
and	blessing-GEN				

Corresponding fragments from Agricola:

Prayer Book (1544):

JUmala olcohon meille armolinen ia laupias / ia andakan meille caikille henen Jumalisen
siugnauxens / hen andakan meillen henen caswonsa pajsta / ette me maan pälle tundisima henen
tieense / Siuggnatkan meite Jumala / meiden Jumala / Siuggnatkan meite Jumala / ia andakan meille
henen rauhans / AMEN.

Handbook (1549)

O Caikiualdias ijancaikinen Jumala meiden HERRan Jesusen Christusen Ise, raskitze armolisesta
catzo temen sinun Piltis * N . päle iongas wskoon cutzunut olet, poisaiä heneste caicki henen
sydemens sokiudet ia särghie caiki Perkelen siteet ioilla hen sidhottu on. Auaia henen eteens sinun
laupiudes oui

NT (1548)

Jh 11:21-25

Nin sanoi Martha Jesusel / HERRA / ios sine olisit ollut tesse / ei minun Welien olisi coollut. Mutta
wiele nyt mine tieden ette caiki mite sine anot Jumalalda / sen Jumala sinulle andapi. Jesus sanoi
henelle / Sinun Welies pite ylesnouseman. Martha sanoi henelle / Mine kyllä tiedhen ette hen
ylesnouse sijnä ylesnousemises Wimeiszne peiuenä. Sanoi Jesus henelle / Mine olen ylesnousemus /
ia Eleme / Joca vsko Minun pälen / henen pite elemen / ehke hen olis coollut

Jh 18:10-11

Nin Simon Petarilla oli Miecka / weti hen sen wlos / ia löij Ylimeisen Papin Paluelia / ia
poishackais henen Oikean Coruans. Ja sen Paluelian Nimi oli Malchus. Nin sanoi Jesus Petarille /
Piste sinun Mieckas tuppeen / eikö minun pide iooman site Calki / quin Ise minun andoi?